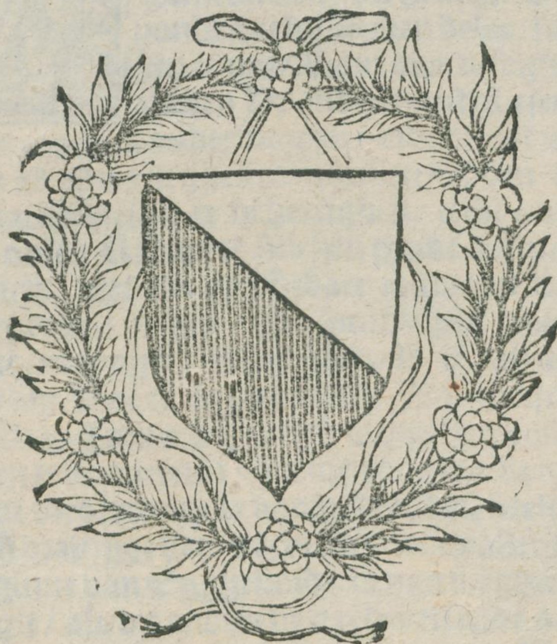

PAMFLET
794

Missive by den Raedt der Stadt Utrecht / ghesonden aende Staten van Hollandt.

TOT UTRECHT
By my Jan Cornelißzoon / gesworen drucker van zyn Excell, ende mijn Heeren stichts van Utrecht / woonende inden Enghel byde Hieronimus Schoole An. 1587.

Edele Erntfesten hoochgheleerde vvyse seer discrete Heeren, goede Vrienden ende naebueren.

Vyen sijn vorwaer niet min bedroefte
te hooren in wat staet zyn Excellentie uwe
saecken ghelaten heeft / als wy te voorens
verblijt waren / metten goeden hoop van
Satisfactien / die hem by V E Resolutie
vanden achthienden deses / scheen ghegheven
te zyn / want ons dese gheheele saecke/
als den Vyanden naest ghesetten / ende den
dagheliexen aenstoot onderworpen / aldermeest is betreffende/
daerom wy V E oock ghebeden willen hebben / dit ons schrijvens/
aendachtelycken te behertighen / ende onse ghesanten/
(die wy wt onsen Raedt tot sulcken eynde derwaerts hebben
afgheveerdicht) met een vruchtbaer antwoort naer eysch des
hoochdringhenden noots / opt spoedichste (wie ghetrouwe
Bont-ghenoten eyghent) te bejeghen/ V E can niet vergheten
wesen doen wy ouer twee jaren naer Franckrijck ghesonden
hadden. Eñ van Coninck Henrick weynich troostes/ ja gansch
gheen saghen te verweruen / hoemen ons soo voor als naer onser
ghesanten wedercompste voorgedraghen heeft (t'ghene ooc
waerachtich was) hoe veel zeeckerder ende vaster hulpe wy vā
den Coninginne van Enghelandt/ so van weghen der Christelycker
Religie / als wt andere vele redenen ende ommestanden
meer dan van eenighe andere Potentaten in Christenrijck te
verwachten hadden/wat groote noot/ons daer toe drong/ ende
hoe onses (naest den almoghenden Godt) anders geenen raedt
hulpe/noch hope en was.

V E en is oock niet onbekent / hoe geerne wy v versoeck eñ
advijs daer inne gevolcht hebbē/eñ mz hoedanigē yuer wy niet
alleen t'secours van hare Maiesteyt / maer oock den persoon
van zyn Excellentie ontfanghen hebben.

Wat ons zedert wedervaren is / hoe de Duyvel ende den
Paus

paus met zynen gantschen aenhanck gheraest ende ghewoedt hebben/om dat onse sake ende die Christelycke Religie (d'welcke noyt voorhen ghesciet) d'assistentie van so eene machtighe souvereine Princesse vercreghen hadden / het selue wordt ons/ deur die daghelicxe ervaringhe meer als ghenoch betuycht/ ende heeft ons altoos den meesten hoop ghegheuen van een gheluckighe wtcompste / als wesende dit raesen ende woeden / een ghewis litteecken haeres aenstaenden onderganck.

Doen wy nv so verre gecomen waren dat wy ons tot de Coninginne van Engelandt begheuen/ ende onse hope ende hulpe (naest Godt) op so goede / vaste Steen-Rootsche ghebouwet hadden/ hebben wy ons des te meer hier in bevlyticht / dat wy oock van onser zyde/ons ghetrouwelyck ende stantvastelycken ten wtersten toe quijten souden. Bysonder int stuck van ghehoorsaemheyt/ ende authoriteyt/ wel wetende so wy hier in (als ons meest ontbrekende) oock aldermeest van onse teghenparthijen/souden beuochten worden/dat wy des te manlycker ons daer teghens behoorden te versien.

Wat ongheluck ende schadelycken inbrueck dese twee hooft stucken/ghehoorsaemheyt ende authoriteyt/ zedert een jaer herwaerts gheleden hebben/ wat valsche gheruchten ende calumnieuse rapporten/ aller weghen tot sulcken eynde zyn verbreyt worden / dat sien/ dat ghevoelen/ dat beschrepen wy.

Betuyghende voor den almoghenden Godt / die een kender is onser herten / so wy daer af in onse ziele/ voor zyn strenghe oordeele sullen moeten verantwoorden/ dat wy allen onsen voorleden ende teghenwoordigen handel / tot gheenen anderen eynde gerecht en hebben/ noch en dencken te rechten/ dan om waer te nemen Godes aenghebodenn genade/ hare Maiesteyts weldaden met blijckende dancbaerheyt te erkennen / zyn Excell. zyn nootwendighe authoriteyt meer ende meer te beuestighen/ ende onse ghehoorsaemheyt niet alleen int aennemen zynder beuelen / maer oock int opbrenghen onser middelen ten lesten toe datelycken te bewijsen.

Tot welcken eynde wy/niet teghenstaende d'uyterste bederf onser Landen eñ lieden (t'verhael onser schaden onvermindert wie reden is) onse voorgaende quote besloten zyn te continuerẽ inde 200 m lb. dat meer is/ bevindende dese 200 m lb. niet ghenochsaem tot betalinghe der Garnisoenen / ende vervallinghe der

der byloopende oncosten / sonderlinge als men neffens t'secoers van hare Ma^t. vijf of ses duysent voet volcx mz twee duysent peerden / int vele wttrecken ende gebruycken soude / sijn wy daer over doende (Godt geef wat raedt wy soecken / hoe wy ons benauwen / perssen / drucken) ons aenpaert inde 250^m lb. ter maêt neffens de andere Provincien te vinden / ende op te brenghen / wel wetende als die Vyanden ons onder haer tirannich jock ghebrocht souden hebben / wat ons dan meer ende hoe vileynlyck tot bezwaernisse onser elendigher verdruckinge / wtgeperst souden worden.

Dit is van t'ghene daer mede wy daghelicx becommert zyn dat wy drijuen ende waer toe wy strecken: Godes genade / hare Maiesteyts gunste / d'anthoriteyt zynre Excellentie onse ghehoorsaemheyt / t'samen metten welstandt onses bedruckten Vaderlants te behouden.

Worden van ons andere gheruchten gestroyt / daer met onsen goedē yver te verdonckeren / twist ende misverstant tusschē den Provincien t'onsteken / hare Maiesteyt ende zyn Excelle. af te wenden / ende also die sake tot eenen spaenschen peys te brenghen / wy betuyghen den Godt des Hemels dat ons hier in cracht ende gewelt geschiet / ende dat wy des ontschuldich zyn.

Doch en is ons niet onbekent dat ons dit alles hercomt vā den genen die sich over ons beclagen / dat wy haer sonder reden van hier hebben doen vertrecken / haer recht eñ iustitie weygeren / eñ ons van sulcke persoonen / die hier noch gheboren / noch ghegoeyt zyn op-stucken laten.

Nochtans moeten zy bekennen / dat zy tonrecht haer beclaghen over den ghenen / die haerlieder wtsegginge noyt gedrevē hebben / ende noyt van haerlieder versocht zyn gheweest noch om recht ende justitie / noch om die redenen haerder wtsegginghe te erlanghen.

Sulcx dat zy tonrecht haren moet op ons wtstorten / insonderheyt op den ghenen / die zy segghen inden Magistraet ghestelt te zijn teghens onse privilegien / nv meer als over dry jaren doen zy selfs by solemnele resolutien vande gheheele provincie op voorgaende beschrijvinge ghesloten hebben / gelycke persoonen totte voorneemste deses stichts Ampten eñ offitien te versoeken: nv oock meer / als by tijden Keysers Caroli eñ des Coninck Philippi / doemen persoonen ja buyten dese seventhien Provincien /

cien gheboortich in onsen Magistraet ghebruyct heeft/van welcke etlycke/zedert die Pacificatie van Gendt/selfs byden genen die nv dese impertinente clachte meest zyn drijuende/ neffens persoonen wt Brabant ende elders buyten dese Provincien geboren in onse Magistraet gheset/ ende tot opden huydighen dach zonder reproche continuelycke daer in ghehouden ende ghebleuen zyn. welcke ende meer diergelycke acten den lestleden Magistraet tot exempele hebben moghen dienen om die voorsz personen tot haren naervolgers onbezwaert te noemen.

Nv dan V. E. hier met ten vollen bericht zynde van ons goedt bestendich voornemen/ waer nae wy trachten ende hoe weynich men ons hier en teghens heeft te beschuldighen/ twyfelen wy niet V. E. sullen onse ende des gheheele Landts saken (wie goede naebueren ende Christelycke eener Religie Bontverwanten ghebuert) met ons totten seluen eynde behartighen/ ende bedencken/ oft ons noch vry stont eenighe sake ter werelt tot mishaghen van hare Maiesteyt/ tot verkleyninghe zyn͂ Excell. en͂ uwer Bontgenoten onderganck op te nemen hoe groot ende gewichtich die moesten zyn/eer zy dimportantie onser behoudenisse souden connen ouerweghen.

Ende dit is waer in wy niet anders doen/ dan wy t'voorledē iaer/ by v eyghen reden/ propoosten ende inductien zyn vermaent gheweest/ die welcke doen tertijt ons bewoeghen hebbende nv wederom tot V. E. keeren/ v niet alleen te vermanen/ maer in alle eerbare redelyckheyt af te eyschen/ dat doch in v plaets grijpe t'ghene wt uwen eyghen mont ghecomen in ons zoo goede plaetse ghegrepen heeft/ te weten: Doen wy inden beginne des voorleden iaers/ ons bezwaert vonden/ inde vrijen kuer die zyn Excellentie begheerden van eenen persoon wt elcke Provincie inden Raede van State/ V. E. selfs op de Generale vergaderinghe onse ghesanten verclaerdt hebben/ eer zyn Excellentie niet vernuecht zoude worden/ dat V. E. hem lieuer den gantschen kuer vanden gheelen raedt wilden toelaten. Hy waer hier ghecomen om te regheren/ en͂ niet om ghereghеert te worden: Om te ghebieden/ ende niet om gheboden te worden: Om Wetten te stellen/ ende niet om te ontfangen/ Ende zoo wy hier toe niet en souden willen verstaen/ dat V. E. alsdan ghemeynt ware daer in by haer seluen ende apart te versien. Dat nv dese uwe eyghen selfs redenen

nen

nen in v plaets grijpende / zyn Excellentie in zyn nootwen-
dighe authoriteyt / ende naementlyck int stuck vande Contri-
butien ende wes t'beleyt der Oorloghen aengaet / bevesticht
ende daer inne ghehouden werde. Want behalven dat het
van noode is onse zwacke middelen met authoriteyt te stijven
zoo zyn oock die redenen die ons hare Maiesteyts bystandt
hebben doen versoecken / nv zoo veel te ghewichtigher als wy
zedert meer ghecrenct / ende seer nae ten wtersten ghecomen
zyn. Anders soudt schijnen / dat de noodt (die ons van aenbe-
gin doen wy machtigher waren hare Maiesteyt heeft doen
versoecken) ons nv soo veel harder perssende / ende wy noch-
tans hare Maiesteyts hulpe met verminderinge vanden voor-
righe authoriteyt ghenoch verwerpende / of willens ende we-
tens in onsen doot ende verderffenisse loopen / of eenen Spaen-
schen peys metten Hertoghe van Parma voornemen wilden.

Ende zo dan onse vereenichde Provincien niet als vremde-
linghen maer als Broeders van eenen Vader byden anderen /
recht of het maer een Lichaem waer / in een verbondt ende in
een sake verknoopt zyn / sulcx dat proffijt / eere / behoudenisse /
schade / schande / verderffenisse / van deene dandere / als sijn
eyghen selfs treffen moet: souden wy ons voorden selven Godt /
dien wy over die bezwooren zyner Excellentien authoriteyt
ende onser ghehoorsaemheyt met opgherechte vingheren heb-
ben aengheroepen / ingheval van verminderinghen uwes
boven verclaerde ghemoets (des verre zy) moeten betuygen /
hoe noode ende met hoe groote hertsleet-wesen / wy uwe
E. hier met beschaempt ons ende alle vroome Landtsaten
vercort ende bedroghen souden vinden / daerom wy uwer
E. anderwerf vermaendt ende ghebeden willen hebben /
zoo lief v is eer ende eedt / gheloof ende trouwe / om die sa-
ke Godes ende zyner armer ghemeynten / om die weldaden
van haere Maiesteyt / ende die verdiensten van zyn Excel-
lentie / om die beschermenisse uwes beminden Vader-Landts
zynder redenen die v trecken moghen / beden die uwerlie-
den beweghen moghen / tranen der ellendighen / die v be-
morwen moghen / besitten wy een vanden voornoemste plaet-
sen onser Bontghenooten / die behoudenisse vanden welcke /
v dienst vriendtschap ende eere: Verlies / v schade verdriet

verdriet ende schande souden moghen toebrenghen / dat doch alle vorighe zwarigheden / disputen ende passien (daer met Landen verloren / maer niet behouden cunnen worden) verre van ons ghewoꝛpen / wy zyn Excell. tot ons eyghen selfs profijt / ende welvaren contentement gheuen / in t'ghene wy hem schuldich zyn / ende van aenbegin / op v eyghen selfs inductie ghegheuen ende vergunt hebben / niet twijffelende hare Mat. sal ons wel ja meer doen dan tot noch toe / zyn Excell. sal in sijn voorgaenden dienst blijmoedich continueren / die goede onderdanen sullen een vrolijcke moet grijpen / onse Vyanden sullen daer met ongheloofelycker wijse ghebroken worden / ende Godt almachtich sal onse rechtveerdighe zake met een gheluckzalighe uitcompste ghebenedijden / waer op V. E. goedighe ende spoedighe antwoorde met onse ghesanten verwachtende / bidden wy Godt almachtich

Edele Erntfeste hoochgheleerde vvijse seer discrete Heeren , goede vrienden ende nabueren , uvve E. in ghelnck salighe ende voorspoedighe regheringhe te bevvaren . Gheschreuen t'Vtrecht desen XXI. Septembris Anno 1587.

